

TEMA-CHEIE¹

Art. 8

Dreptul la respectarea vieții private: protejarea sau limitarea rolului de „câine de pază public”

(Ultima actualizare: 29.02.2024)

Introducere

Curtea a admis că există diferite tipuri de „câini de pază publici”. Aceasta a constatat de timpuriu faptul că presa îndeplinește acest rol (*Barthold împotriva Germaniei*, 1985, pct. 58) și a recunoscut această funcție atât jurnaliștilor de profesie [de exemplu, *Pedersen și Baadsgaard împotriva Danemarcei (MC)*, 2004, pct. 71], cât și celor neprofesioniști (*Falzon împotriva Maltei*, 2018, pct. 57, în care acest rol a fost atribuit unui politician pensionat, care scria în mod regulat articole de opinie pentru publicații săptămânale].

În plus, ONG-urile au fost recunoscute ca având rolul de „câini de pază publici” atunci când acestea atrag atenția asupra unor chestiuni de interes public [*Vides Aizsardzibas Klubs împotriva Letoniei*, 2004, pct. 42; *Animal Defenders International împotriva Regatului Unit (MC)*, 2013, pct. 103]. Un ONG exercită un rol de „câine de pază public” similar ca importanță celui jucat de presă și poate fi considerată drept un „câine de pază” social, funcție care justifică să i se acorde, în temeiul Convenției, o protecție similară celei de care beneficiază presa [*Magyar Helsinki Bizottság împotriva Ungariei (MC)*, 2016, pct. 159; *Margulev împotriva Rusiei*, 2019, pct. 47-48; *Asociația Burestop 55 și alții împotriva Franței*, 2021, pct. 88].

Funcția bloggerilor/utilizatorilor populari ai platformelor sociale poate fi asimilată, de asemenea, celei de „câine de pază public” în ceea ce privește protecția oferită de art. 10 (*Magyar Helsinki Bizottság împotriva Ungariei (MC)*, 2016, pct. 168; *Falzon împotriva Maltei*, 2018, pct. 57; *Centrul pentru democrație și statul de drept împotriva Ucrainei*, 2020, pct. 87). Principii similare au fost aplicate unui observator electoral (*Timur Șaripov împotriva Rusiei*, 2022, pct. 26 și 35). Pe de altă parte, s-a considerat că avocații nu se încadrează în această categorie (*Studio Monitori și alții împotriva Georgiei*, 2020, pct. 42).

Această temă-cheie descrie modul în care dreptul la respectarea vieții private poate atât să protejeze, cât și să limiteze rolul vital exercitat de acești „câini de pază publici”. Pe de o parte, dreptul la respectarea vieții private poate proteja un câine de pază împotriva ingerințelor arbitrare ale statului. Pe de altă parte, îi poate limita activitățile, având în vedere drepturile și libertățile altora și, în fapt, interesul general. În ceea ce privește acest ultim aspect, sunt relevante „îndatoririle și responsabilitățile” unui câine de pază public [pentru îndatoririle și responsabilitățile jurnaliștilor, a se vedea, de exemplu, *Pentikäinen împotriva Finlandei (MC)*, 2015, pct. 88-91; *Amaghlobeli și alții împotriva Georgiei*, 2021, pct. 39; *Milosavljević împotriva Serbiei (nr. 2)*, 2021, pct. 65; *Stancu și alții împotriva României*, 2022, pct. 111; iar pentru considerații privind etica jurnalistică aplicabile ONG-urilor, a se vedea *Magyar Helsinki Bizottság împotriva Ungariei (MC)*, 2016, pct. 159, și *Medžlis Islamske Zajednice Brčko și alții împotriva Bosniei și Herțegovinei (MC)*, 2017, pct. 87].

¹ Întocmită de Grefă. Nu obligă Curtea.

Prezenta traducere este publicată cu acordul Consiliului Europei și al Curții Europene a Drepturilor Omului și reprezintă responsabilitatea exclusivă a Institutului European din România.

În temeiul obligațiilor pozitive care le revin în temeiul art. 8 din Convenție, statele trebuie să reglementeze exercitarea libertății de exprimare, astfel încât să asigure, prin lege, o protecție adecvată a reputației persoanelor, dar trebuie să facă acest lucru într-un mod care să nu descurajeze în mod nejustificat mass-media să își îndeplinească rolul de „câine de pază public” (*Atamanciuk împotriva Rusiei*, 2020, pct. 66 și 70).

Prin urmare, Curtea a elaborat principii directe cu privire la modalitatea de asigurare a unui just echilibru între drepturile și interesele concurente relevante. În funcție de reclamanti și de capetele de cerere formulate de aceștia, pot fi invocate art. 8 și/sau art. 10. Această temă-cheie se axează pe cauzele cu care a fost sesizată Curtea în temeiul art. 8, în temeiul art. 8 coroborat cu art. 10 (după caz) și în temeiul altor articole (*idem*).

Principii extrase din jurisprudența actuală

Supravegherea comunicațiilor:

- Legea trebuie să prevadă garanții corespunzătoare în ceea ce privește atribuțiile de supraveghere a jurnaliștilor, cum ar fi interceptarea și înregistrarea telecomunicațiilor acestora cu scopul de a identifica sursele acestora (*Telegraaf Media Nederland Landelijke Media B.V. și alții împotriva Țărilor de Jos*, 2012, pct. 102 – încălcarea art. 8 și 10).
- Supravegherea secretă ar putea avea un impact asupra activităților desfășurate de ONG-uri în calitate de câini de pază (*Szabó și Vissy împotriva Ungariei*, 2016, pct. 38 – încălcarea art. 8).
- Anumite cauze, în care Curtea a evaluat regimurile de supraveghere secretă în general, fără a face referire în mod specific la „câinii de pază”, au fost introduse, în fapt, de „câini de pază” (*Asociația pentru Integrare Europeană și Drepturile Omului și Ekimdjievs împotriva Bulgariei*, 2007, pct. 69 – încălcarea art. 8; *Liberty și alții împotriva Regatului Unit*, 2008, pct. 57 – încălcarea art. 8; *Roman Zaharov împotriva Rusiei* (MC), 2015, pct. 175-179 – încălcarea art. 8; *Centrum för rättvisa împotriva Suediei* (MC), 2021 – încălcarea art. 8 (interceptarea în masă a comunicațiilor și schimbul de informații); *Big Brother Watch și alții împotriva Regatului Unit* (MC), 2021 – încălcarea art. 8 și art. 10 (un regim de interceptare în masă și obținerea, de la furnizori de servicii de comunicații, a unor date transmise în cadrul unor comunicații), neîncălcarea art. 8 și art. 10 (primirea de informații de la servicii de informații străine).

Perchezițiile efectuate la domiciliul/locul de muncă al unui jurnalist: confiscarea materialelor jurnalistice:

- Jurisprudența privind obligația de a proteja domiciliul unei persoane (*Ernst și alții împotriva Belgiei*, 2003, pct. 110) și sediul profesional al unei persoane (*Ernst și alții împotriva Belgiei*, 2003, pct. 110 – încălcarea art. 8 și 10; *Saint-Paul Luxembourg S.A. împotriva Luxemburgului*, 2013, pct. 39 – încălcarea art. 8 și 10) a fost aplicată jurnaliștilor.
- Perchezițiile efectuate la cabinetul avocatului unui jurnalist pot constitui o încălcare a art. 8 și pot, de asemenea, să aibă un impact asupra drepturilor jurnalistului garantate de art. 10 din Convenție (*Roemen și Schmit împotriva Luxemburgului*, 2003, pct. 71 – încălcarea art. 8 și 10).
- Orice percheziție care implică confiscarea unor dispozitive de stocare a datelor aparținând unui jurnalist ridică problema libertății de exprimare a jurnalistului (inclusiv protecția surselor acestuia), iar accesul la informațiile pe care le conțin acestea trebuie protejat prin garanții suficiente și adecvate împotriva abuzurilor (*Nagla împotriva Letoniei*, 2013,

pct. 101 – încălcarea art. 10; examinarea separată a capătului de cerere din perspectiva art. 8 nu a fost considerată necesară).

- Confiscarea datelor de comunicații ale unui jurnalist trebuie să fie justificată de o cerință imperativă de interes public: interesul vital de a obține astfel de date; absența altor metode rezonabile care permit obținerea informațiilor dorite; și existența unui interes legitim de divulgare a informațiilor, care prevalează în mod clar asupra interesului public în ceea ce privește nedivulgarea informațiilor în cauză (*Sedlețka împotriva Ucrainei*, 2021, pct. 70 – încălcarea art. 10).
- Regimurile de interceptare în masă pot avea consecințe asupra materialelor jurnalistice confidențiale din perspectiva art. 10. În această privință, Curtea face distincție între accesul *intenționat* la astfel de materiale, de exemplu prin utilizarea deliberată a unui selector puternic legat de un jurnalist sau în cazul în care există o probabilitate mare ca, în urma alegerii unor astfel de selectori puternici, astfel de materiale să fie selectate spre examinare, și *accesul neintenționat* la astfel de materiale, acestea fiind interceptate ca o „captură accidentală” în cadrul unei operațiuni de interceptare în masă [*Big Brother Watch și alții împotriva Regatului Unit* (MC), 2021, pct. 447-450 – încălcarea art. 8 și 10]. În ceea ce privește accesul intenționat, este necesar un control preventiv independent, având în vedere gradul semnificativ de ingerință în comunicațiile jurnalistice, comparabil cu ingerința implicată de perchezițiile efectuate la domiciliul unui jurnalist sau la locul de muncă al unui jurnalist: selectorii sau termenii de căutare trebuie să fie autorizați de o instanță sau de un alt organ decizional independent și imparțial, investit cu competența de a stabili dacă aceștia sunt „justificați de o cerință imperativă de interes public” (*ibid.*, pct. 448). În ceea ce privește accesul neintenționat, dreptul intern trebuie să conțină garanții solide în ceea ce privește stocarea, examinarea, utilizarea, transmiterea ulterioară și distrugerea materialelor confidențiale. În plus, în cazul în care și atunci când devine evident că comunicațiile sau datele de comunicații aferente conțin materiale jurnalistice confidențiale, continuarea stocării și examinării lor ar trebui să fie posibilă numai dacă este autorizată de o instanță sau de un alt organ decizional independent și imparțial, investit cu competența de a stabili dacă continuarea stocării și examinării lor este „justificată de o cerință imperativă de interes public” (*ibid.*, pct. 449-450 și 458).

Jurnalismul de investigație și obligațiile statului:

- *Hadija Ismailova împotriva Azerbaidjanului*, 2019: Intruziunea în viața privată a unei celebre jurnaliste de investigație (inclusiv difuzarea pe Internet a unor înregistrări video cu aceasta, filmate sub acoperire), care ar fi fost săvârșită în legătură cu activitatea sa jurnalistică extrem de critică la adresa guvernului, precum și ca urmare a unor deficiențe semnificative în modul în care autoritățile au desfășurat ancheta privind această chestiune. Capăt de cerere examinat din perspectiva obligațiilor pozitive ale statului în temeiul art. 8: pct. 113-114. Este important să se cerceteze dacă difuzarea materialelor video a fost legată de activitatea profesională a reclamantei și să se identifice persoanele care le-au realizat. Fapte grave și o atingere adusă demnității umane a unei jurnaliste: pct. 116.
 - Informații private specifice, obținute în cursul anchetei, menționate într-un comunicat de presă al parchetului (art. 8, respectarea vieții private). Autoritățile ar fi trebuit să aibă grijă să nu agraveze încălcarea dreptului la respectarea vieții private, suferită deja de reclamantă (pct. 148).
 - Actele cu caracter penal săvârșite împotriva reclamantei și aparent legate de activitatea sa jurnalistică au fost aduse în atenția autorităților. Art. 10. Situație „contrară spiritului unui mediu care asigură protecția jurnalismului” (pct. 165) și nerespectarea de către stat a obligației sale pozitive de a proteja reclamanta în exercitarea dreptului său la libertatea de exprimare.

Punerea în balanță a dreptului la respectarea vieții private și a libertății de exprimare:

- În principiu, drepturile prevăzute la art. 8 și art. 10 merită același respect. Curtea consideră că soluționarea cererii nu ar trebui, în teorie, să varieze în funcție de aspectul dacă aceasta a fost introdusă de persoana care face obiectul articolului în cauză (art. 8) sau de editorul care l-a publicat (art. 10) [*Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2)* (MC), 2012, pct. 106 – neîncălcarea art. 8]. Pentru o recapitulare a principiilor generale referitoare la punerea în balanță a art. 8 și art. 10, a se vedea *ibid.*, pct. 95-113.
- Pentru ca art. 8 să devină aplicabil, un atac la adresa reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fie săvârșit într-un mod care să aducă atingere exercitării personale a dreptului la respectarea vieții private [de exemplu, *Bédat împotriva Elveției* (MC), 2016, pct. 72].
- Trebuie să se facă o distincție fundamentală între, pe de o parte, un articol în care sunt relatate fapte – chiar și controversate – care pot contribui la o dezbatere într-o societate democratică referitoare la politicieni în exercitarea funcțiilor oficiale ale acestora, în care presa își exercită rolul esențial de „câine de pază” într-o democrație, și, pe de altă parte, un articol referitor la detalii ale vieții private a unei persoane care nu îndeplinește în mod necesar funcții oficiale, în care presa nu exercită un astfel de rol [*Von Hannover împotriva Germaniei*, 2004, pct. 63 – încălcarea art. 8; *Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2)* (MC), 2012, pct. 110 – neîncălcarea art. 8]. În special, considerații diferite se aplică în cazul relatărilor de presă care se concentrează pe știri senzaționale și, uneori, sordide, menite să stârnească și să distreze, care vizează satisfacerea curiozității unui anumit public cu privire la aspecte ale vieții strict private a unei persoane (*M.L. împotriva Slovaciei*, 2021, pct. 53 – încălcarea art. 8).
- Simplul fapt că, în trecut, o persoană a cooperat cu presa sau a manifestat o atitudine de toleranță ori de aprobare, reală sau pretinsă, în ceea ce privește articole referitoare la viața privată nu poate servi drept argument pentru privarea persoanei în cauză de dreptul său la respectarea vieții private. Chiar și atunci când anumite persoane au făcut publice informații private referitoare la ele, modul în care acestea sunt prezentate ulterior trebuie să fie justificat în circumstanțele cauzei. Faptul că o persoană a acordat interviuri nu scutește statul de obligația sa pozitivă de a proteja viața privată a persoanei în cauză, având în vedere că, în principiu, nu i se poate imputa unei persoane faptul că a încercat să folosească mass-media pentru a comunica informații într-un cadru ales de ea (*Dupate împotriva Letoniei*, 2020, pct. 64).
- Curtea a admis că, deși publicarea de știri despre viața privată a personalităților publice are ca scop, în general, divertismentul, aceasta contribuie la varietatea de informații aflate la dispoziția publicului și beneficiază, fără îndoială, de protecția art. 10 din Convenție. Cu toate acestea, cerințele art. 8 pot să prevaleze în raport cu o astfel de protecție în cazul în care informațiile în cauză sunt de natură privată și intimă și nu există niciun interes public pentru diseminarea acestora (*Dupate împotriva Letoniei*, 2020, pct. 51).
- Curtea a subliniat că este important să se stabilească dacă imaginile publicate în presă contribuie la o dezbatere de interes public general, în special atunci când acestea au fost realizate în secret, iar reclamantul nu este cunoscut publicului (*Hájovský împotriva Slovaciei*, 2021, pct. 31, 43 și 49-50 – încălcarea art. 8). De asemenea, a subliniat că „îndatoririle și responsabilitățile” legate de exercitarea libertății de exprimare sunt deosebit de importante în ceea ce privește diseminarea către publicul larg a unor fotografii care dezvăluie informații personale și intime despre o persoană; și că anumite evenimente din viața unei familii trebuie să facă obiectul unei protecții deosebit de atente și, prin

urmare, trebuie să determine jurnaliștii să dea dovadă de prudență și precauție atunci când le abordează (*Dupate împotriva Letoniei*, 2020, pct. 59).

- Având în vedere, printre altele, efectul descurajator pe care îl poate avea asupra libertății de exprimare, art. 8 nu impune obligația de a informa în prealabil o persoană cu privire la publicarea unor detalii intime ale vieții sale private (*Mosley împotriva Regatului Unit*, 2012, pct. 132 – neîncălcarea art. 8).
- Divulgarea de către un jurnalist a unor informații (inclusiv medicale) foarte personale cu privire la un inculpat necesită cel mai înalt nivel de protecție în temeiul art. 8; acest lucru este cu atât mai important atunci când inculpatul nu este cunoscut publicului [*Bédat împotriva Elveției* (MC), 2016, pct. 76 – neîncălcarea art. 10].
- Curtea a hotărât că obligația legală de a publica o rectificare poate fi considerată un element normal al cadrului juridic care reglementează exercitarea libertății de exprimare de către mass-media. Scopul dreptului la replică este acela de a oferi oricărei persoane posibilitatea de a se proteja împotriva anumitor declarații sau opinii difuzate de mass-media, care ar putea aduce atingere vieții sale private, onoarei sau demnității sale; cu alte cuvinte, obiectivul principal al dreptului la replică este de a permite persoanelor să conteste informațiile false publicate în presă cu privire la acestea (*Axel Springer SE împotriva Germaniei*, 2023, pct. 33-34). În același timp, având în vedere nivelul ridicat de protecție de care beneficiază presa, este necesar să existe circumstanțe excepționale pentru a justifica obligarea unui ziar să publice, de exemplu, o retractare, scuze sau o hotărâre judecătorească pronunțată într-o cauză referitoare la calomnie. În această privință, trebuie să se țină seama și de efectul disuasiv pe care l-ar putea avea sancțiunile impuse presei în ceea ce privește îndeplinirea, în viitor, a misiunii sale de furnizor de informații și de „câine de pază public” (*ibid.*, pct. 33).
- În mod similar, canalele media pot fi obligate să elimine anumite informații cu caracter personal din arhivele publice online în cazul în care aceste informații nu mai sunt de actualitate sau nu mai prezintă niciun interes istoric sau științific, dar există riscul ca acestea să aducă o gravă atingere reputației reclamantului. În astfel de circumstanțe, „dreptul de a fi uitat” intră sub incidența art. 8 [*Hurbain împotriva Belgiei* (MC), 2023, pct. 199 și 255].
- În unele cazuri, natura și gravitatea acuzațiilor nu ridică o problemă în temeiul art. 8, ci privesc doar art. 10 și restricțiile impuse de acesta; așadar, Curtea poate refuza să efectueze un exercițiu de punere în balanță [*Magyar Helsinki Bizottság împotriva Ungariei* (MC), 2016, pct. 196; a se vedea și *Lingens împotriva Austriei*, 1986, pct. 38; *Centrul pentru democrație și statul de drept împotriva Ucrainei*, 2020, pct. 116].

„Câinii de pază” de pe Internet și art. 8:

- Riscul de a aduce atingere exercitării și respectării drepturilor și libertăților omului, în special dreptului la respectarea vieții private, este cu siguranță mai ridicat în cazul conținutului și comunicațiilor de pe Internet decât în cazul celui reprezentat de presă (*Węgrzynowski și Smolczewski împotriva Poloniei*, 2013, pct. 58 – neîncălcarea art. 8).
- În cazul capetelor de cerere referitoare la ștergerea materialelor publicate online, punerea în balanță a intereselor concurente ar putea conduce la rezultate diferite, în funcție de aspectul dacă cererea de ștergere a fost formulată împotriva entității care a publicat inițial informațiile (a cărei activitate se află, în general, în centrul a ceea ce libertatea de exprimare este menită să protejeze) sau împotriva unui motor de căutare (al cărui interes principal nu este publicarea informațiilor inițiale, ci facilitarea identificării tuturor informațiilor disponibile despre o persoană și crearea unui profil al acesteia) (*M.L. și W.W. împotriva Germaniei*, 2018, pct. 97 – neîncălcarea art. 8).

Exemple notabile

- *Von Hannover (nr. 2) împotriva Germaniei* (MC), 2012 – refuzul instanțelor naționale de a interzice orice nouă publicare a unei fotografii a unui cuplu celebru, realizată fără știrea acestora (neîncălcarea art. 8);
- *Roman Zaharov împotriva Rusiei* (MC), 2015 – deficiențe ale cadrului juridic care reglementa supravegherea secretă a comunicațiilor de telefonie mobilă (încălcarea art. 8);
- *Roemen și Schmit împotriva Luxemburgului*, 2003 – percheziții efectuate la domiciliul și sediul profesional ale unui jurnalist în vederea identificării surselor sale, percheziție efectuată la cabinetul unui avocat și confiscarea unei scrisori (încălcarea art. 8 și 10);
- *Ernst și alții împotriva Belgiei*, 2003 – percheziții și ridicarea de obiecte și înscrisuri într-un context legat de presă (încălcarea art. 8);
- *Weber și Saravia împotriva Germaniei* (dec.), 2006 – monitorizarea strategică a telecomunicațiilor unei jurnaliste, care a adus atingere libertății sale de exprimare, dar care nu a constituit o ingerință gravă (inadmisibilă în temeiul art. 8 și 10);
- *Asociația pentru Integrare Europeană și Drepturile Omului și Ekimdjiev împotriva Bulgariei*, 2007 – lipsa unor garanții suficiente în cadrul unei legi care autoriza recurgerea la măsuri de supraveghere secretă (încălcarea art. 8);
- *Liberty și alții împotriva Regatului Unit*, 2008 – interceptarea de către Ministerul Apărării a comunicațiilor externe ale unor organizații pentru apărarea libertăților civile, pe baza unui mandat emis în exercitarea unei ample puteri discreționare (încălcarea art. 8);
- *Mosley împotriva Regatului Unit*, 2011 – absența unei obligații legale care să impună ziarelor informarea în prealabil a unei persoane cu privire la publicarea unor detalii ale vieții sale private (neîncălcarea art. 8);
- *Telegraaf Media Nederland Landelijke Media B.V. și alții împotriva Țărilor de Jos*, 2012 – supravegherea unor jurnaliști și obligarea acestora să predea documente care permiteau identificarea surselor lor (încălcarea art. 8 și 10);
- *Saint-Paul Luxembourg S.A. împotriva Luxemburgului*, 2013 – operațiune de percheziție și ridicare (de obiecte și înscrisuri), desfășurată la sediul unui ziar cu scopul de a confirma identitatea autorului unui articol (încălcarea art. 8 și 10);
- *Węgrzynowski și Smolczewski împotriva Poloniei*, 2013 – refuzul instanțelor de a dispune ca ziarul să înlăture din arhiva sa de pe Internet un articol care aducea atingere reputației reclamantului (neîncălcarea art. 8);
- *Szabó și Vissy împotriva Ungariei*, 2016 – lipsa de garanții suficiente împotriva abuzurilor în legislația privind supravegherea secretă (încălcarea art. 8);
- *M.L. și W.W. împotriva Germaniei*, 2018 – refuzul de a obliga un post de radio să anonimizeze materiale din arhiva online a site-ului său referitoare la o infracțiune, la cererea făptuitorilor, având în vedere că aceștia urmau să fie puși în libertate în scurt timp (fără încălcarea art. 8);
- *Hadija Ismailova împotriva Azerbaidjanului*, 2019 – intruziunea în viața privată a unei jurnaliste de investigație foarte cunoscute, care ar fi fost comisă în legătură cu activitatea sa jurnalistică (încălcarea art. 8 și 10);
- *Dupate împotriva Letoniei*, 2020 – publicarea de fotografii ale partenerei unei personalități publice, realizate în secret, în timp ce aceasta pleca de la maternitate - după ce născuse - împreună cu nou-născutul lor (încălcarea art. 8);
- *Centrum för rättvisa împotriva Suediei* (MC), 2021 – interceptarea în masă, efectivă sau potențială, a comunicațiilor din rețelele de telefonie mobilă și rețelele de Internet wireless

(de bandă largă), prin colectarea de informații pe baza semnalelor electromagnetice (încălcarea art. 8 – interceptarea în masă a comunicațiilor și schimbul de informații);

- *Big Brother Watch și alții împotriva Regatului Unit* (MC), 2021 – domeniul de aplicare și amploarea regimurilor de supraveghere secretă, inclusiv interceptarea în masă a comunicațiilor și schimbul de informații (încălcarea art. 8 și art. 10 – un regim de interceptare în masă și obținerea, de la furnizori de servicii de comunicații, a unor date transmise în cadrul unor comunicații; neîncălcarea art. 8 și art. 10 – primirea de informații de la servicii de informații străine).
- *Hájovský împotriva Slovaciei*, 2021 – aprecierea eronată de către instanțele naționale a dreptului la viață privată al reclamantului, în urma publicării în presă a unor informații private și a unor imagini neblurate cu reclamantul, realizate în secret de un reporter care a pretins că este altcineva (încălcarea art. 8);
- *Milosavljević împotriva Serbiei (nr. 2)*, 2021 – hotărâre civilă pronunțată, în special, împotriva redactorului-șef al unei reviste de știri, pentru defăimarea directorului unei societăți de utilități publice deținută de stat (neîncălcarea art. 10);
- *M.L. împotriva Slovaciei*, 2021 – respingerea unei acțiuni inițiate împotriva unor tabloide care au publicat declarații triviale și neverificate cu privire la un preot condamnat pentru infracțiuni sexuale, însoțite de fotografii cu acesta, la câțiva ani de la decesul său (încălcarea art. 8).

Rolul de „câine de pază” și art. 10 din Convenție

Măsurile care restrâng libertatea presei și afectează capacitatea ONG-urilor/presei de a acționa în calitate de „câini de pază” sunt examinate deseori în temeiul art. 10, fără nicio referire la art. 8: în această temă-cheie sunt citate doar cauzele importante. Astfel de măsuri restrictive pot, de asemenea, să fie examinate în temeiul altor articole din Convenție.

A se vedea, de exemplu:

- *Lingens împotriva Austriei*, 1986 (încălcarea art. 10);
- *Animal Defenders International împotriva Regatului Unit* (MC), 2013 (neîncălcarea art. 10);
- *Nagla împotriva Letoniei*, 2013 (încălcarea art. 10);
- *Pentikäinen împotriva Finlandei* (MC), 2015 (neîncălcarea art. 10);
- *Medžlis Islamske Zajednice Brčko și alții împotriva Bosniei și Herțegovinei* (MC), 2017 (neîncălcarea art. 10);
- *GRA Stiftung gegen Rassismus und Antisemitismus împotriva Elveției*, 2018 (încălcarea art. 10);
- *Şahin Alpay împotriva Turciei*, 2018 (încălcarea art. 10 și art. 5 § 1);
- *Margulev împotriva Rusiei*, 2019 (încălcarea art. 10);
- *Centrul pentru democrație și statul de drept împotriva Ucrainei*, 2020 (încălcarea art. 10);
- *Baldassi și alții împotriva Franței*, 2020 (încălcarea art. 10);
- *Sedlečka împotriva Ucrainei*, 2021 (încălcarea art. 10);
- *Amaghlobeli și alții împotriva Georgiei*, 2021 (neîncălcarea art. 10);
- *Asociația Burestop 55 și alții împotriva Franței*, 2021 (neîncălcarea art. 10);
- *Hurbain împotriva Belgiei* (MC), 2023 (neîncălcarea art. 10).

Recapitularea principiilor generale

- Pentru o recapitulare a principiilor generale referitoare la punerea în balanță a art. 8 și 10, a se vedea *Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2)* (MC), 2012, pct. 95-113.

Trimiteri suplimentare

Consiliul Europei:

- Rezoluția 1003 a Adunării Parlamentare cu privire la etica jurnalistică (1993)
- Rezoluția 1165 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la dreptul la respectarea vieții private (1998)
- Recomandarea nr. R (2000) 7 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la dreptul jurnaliștilor de a nu-și dezvălui sursele de informare (2000)
- Rezoluția 2045 (2015) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la supravegherea în masă (2015)
- Recomandarea CM/Rec(2016)4 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la protecția jurnalismului și siguranța jurnaliștilor și a altor actori din mass-media (2016)
- Rezoluția 2212 (2018) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la protecția integrității editoriale (2018)

Uniunea Europeană:

- Google Spain SL, Google Inc. împotriva Agencia Española de Protección de Datos (AEPD), Mario Costeja González (2014)
- Regulamentul general privind protecția datelor (2016)

Organizația Națiunilor Unite:

- Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, Raportul Raportorul special pentru promovarea și protecția dreptului la libertatea de opinie și de exprimare (A/HRC/23/40) (2013)

PRINCIPALELE TRIMITERI JURISPRUDENȚIALE

Hotărâri de principiu:

- *Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2)* (MC), nr. 40660/08 și 60641/08, 7 februarie 2012 (neîncălcarea art. 8);
- *Axel Springer AG împotriva Germaniei* (MC), nr. 39954/08, 7 februarie 2012 (încălcarea art. 10).

Alte cauze care intră sub incidența art. 8:

- *Roemen și Schmit împotriva Luxemburgului*, nr. 51772/99, 25 februarie 2003 (încălcarea art. 8 și 10);
- *Ernst și alții împotriva Belgiei*, nr. 33400/96, 15 iulie 2003 (încălcarea art. 8);
- *Weber și Saravia împotriva Germaniei* (dec.), nr. 54934/00, 29 iunie 2006 (inadmisibilă în temeiul art. 8 și 10 – în mod vădit nefondată);
- *Asociația pentru Integrare Europeană și Drepturile Omului și Ekimdjev împotriva Bulgariei*, nr. 62540/00, 28 iunie 2007 (încălcarea art. 8);
- *Liberty și alții împotriva Regatului Unit*, nr. 58243/00, 1 iulie 2008 (încălcarea art. 8);
- *Telegraaf Media Nederland Landelijke Media B.V. și alții împotriva Țărilor de Jos*, nr. 39315/06, 22 noiembrie 2012 (încălcarea art. 8 și 10);
- *Saint-Paul Luxembourg S.A. împotriva Luxemburgului*, nr. 26419/10, 18 aprilie 2013 (încălcarea art. 8 și 10);
- *Roman Zaharov împotriva Rusiei* (MC), nr. 47143/06, 4 decembrie 2015 (încălcarea art. 8);
- *Szabó și Vissy împotriva Ungariei*, nr. 37138/14, 12 ianuarie 2016 (încălcarea art. 8);
- *Hadija Ismailova împotriva Azerbaidjanului*, nr. 65286/13 și 57270/14, 10 ianuarie 2019 (încălcarea art. 8 și 10);
- *Dupate împotriva Letoniei*, nr. 18068/11, 19 noiembrie 2020 (încălcarea art. 8);
- *Centrum för rättvisa împotriva Suediei* (MC), nr. 35252/08, 25 mai 2021 (încălcarea art. 8);
- *Big Brother Watch și alții împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 58170/13 și alte 2 cereri, 25 mai 2021 (încălcare, neîncălcarea art. 8; încălcare, neîncălcarea art. 10);
- *M.L. împotriva Slovaciei*, nr. 34159/17, 14 octombrie 2021 (încălcarea art. 8).

Alte cauze referitoare la punerea în balanță a art. 8 și 10:

- *Von Hannover împotriva Germaniei*, nr. 59320/00, CEDO 2004-VI (încălcarea art. 8);
- *Mosley împotriva Regatului Unit*, nr. 48009/08, 10 mai 2011 (neîncălcarea art. 8);
- *Magyar Helsinki Bizottság împotriva Ungariei* (MC), nr. 18030/11, 8 noiembrie 2016 (încălcarea art. 10);
- *Węgrzynowski și Smolczewski împotriva Poloniei*, nr. 33846/07, 16 iulie 2013 (neîncălcarea art. 8);
- *Bédat împotriva Elveției* (MC), nr. 56925/08, 29 martie 2016 (neîncălcarea art. 10);
- *Medžlis Islamske Zajednice Brčko și alții împotriva Bosniei și Herțegovinei* (MC), nr. 17224/11, 27 iunie 2017 (neîncălcarea art. 10);
- *M.L. și W.W. împotriva Germaniei*, nr. 60798/10 și 65599/10, 28 iunie 2018 (neîncălcarea art. 8);
- *Atamanciuk împotriva Rusiei*, nr. 4493/11, 11 februarie 2020 (neîncălcarea art. 10);

- *Monica Macovei împotriva României*, nr. 53028/14, 28 iulie 2020 (încălcarea art. 10);
- *Hájovský împotriva Slovaciei*, nr. 7796/16, 1 iulie 2021 (încălcarea art. 8);
- *Milosavljević împotriva Serbiei (nr. 2)*, nr. 47274/19, 21 septembrie 2021 (neîncălcarea art. 10);
- *M.L. împotriva Slovaciei*, nr. 34159/17, 14 octombrie 2021 (încălcarea art. 8).
- *Barthold împotriva Germaniei*, nr. 8734/79, 25 martie 1985, seria A nr. 90 (încălcarea art. 10);
- *Lingens împotriva Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, seria A nr. 103 (încălcarea art. 10);
- *Vides Aizsardzības Klubs împotriva Letoniei*, nr. 57829/00, 27 mai 2004 (încălcarea art. 10);
- *Pedersen și Baadsgaard împotriva Danemarcei* (MC), nr. 49017/99, 17 decembrie 2004 (neîncălcarea art. 10);
- *Animal Defenders International împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 48876/08, 22 aprilie 2013 (neîncălcarea art. 10);
- *Nagla împotriva Letoniei*, nr. 73469/10, 16 iulie 2013 (încălcarea art. 10);
- *Pentikäinen împotriva Finlandei* (MC), nr. 11882/10, CEDO 2015 (neîncălcarea art. 10);
- *Bédat împotriva Elveției* (MC), nr. 56925/08, 29 martie 2016 (neîncălcarea art. 10);
- *Medžlis Islamske Zajednice Brčko și alții împotriva Bosniei și Herțegovinei* (MC), nr. 17224/11, 27 iunie 2017 (neîncălcarea art. 10);
- *GRA Stiftung gegen Rassismus und Antisemitismus împotriva Elveției*, nr. 18597/13, 9 ianuarie 2018 (încălcarea art. 10);
- *Falzon împotriva Maltei*, nr. 45791/13, 20 martie 2018 (încălcarea art. 10);
- *Şahin Alpay împotriva Turciei*, nr. 16538/17, 20 martie 2018 (încălcarea art. 10 și art. 5 § 1);
- *Hadija Ismailova împotriva Azerbaidjanului*, nr. 65286/13 și 57270/14, 10 ianuarie 2019 (încălcarea art. 8 și 10);
- *Cangi împotriva Turciei*, nr. 24973/15, 29 ianuarie 2019 (încălcarea art. 10);
- *Margulev împotriva Rusiei*, nr. 15449/09, 8 octombrie 2019 (încălcarea art. 10);
- *Studio Monitori și alții împotriva Georgiei*, nr. 44920/09 și 8942/10, 30 ianuarie 2020 (neîncălcarea art. 10);
- *Centrul pentru democrație și statul de drept împotriva Ucrainei*, nr. 10090/16, 26 martie 2020 (încălcarea art. 10);
- *Baldassi și alții împotriva Franței*, nr. 15271/16 și alte 6 cereri, 11 iunie 2020 (încălcarea art. 10);
- *Sedlečka împotriva Ucrainei*, nr. 42634/18, 1 aprilie 2021 (încălcarea art. 10);
- *Amaghlobeli și alții împotriva Georgiei*, nr. 41192/11, 20 mai 2021 (neîncălcarea art. 10);
- *Asociația Burestop 55 și alții împotriva Franței*, nr. 56176/18, 1 iulie 2021 (neîncălcarea art. 10);
- *Timur Şaripov împotriva Rusiei*, nr. 15758/13, 13 septembrie 2022 (încălcarea art. 10);
- *Stancu și alții împotriva României*, nr. 22953/16, 18 octombrie 2022 (încălcarea art. 10);
- *Axel Springer SE împotriva Germaniei*, nr. 8964/18, 17 ianuarie 2023 (neîncălcarea art. 10);
- *Hurbain împotriva Belgiei* (MC), nr. 57292/16, 4 iulie 2023 (neîncălcarea art. 10).